

Miljövänner för kärnkraft
- Grundad 1988 -

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
christoffer.sheats@regeringskansliet.se

Ärendenummer M2020/01052/R

Förordning om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor Yttrande från *Miljövänner för kärnkraft*

1. ALLMÄNT

Miljövänner för Kärnkraft menar att det ansvars- och ersättningssystem som finns för Kärnkraft och radiologiska olyckor är ett bra system. Denna modell med strikt ansvar för ägaren till en anläggning och en försäkringsplikt, borde kunna stå modell för i princip all industriell verksamhet. På samma sätt skulle ansvaret för allt avfall, med krav på fondering av medel för omhändertagandet mm., som det ser ut inom kärnkraftsverksamheten också kunna stå modell för ansvarsfrågorna rörande avfall i annan industriell verksamhet.

Ett allvarligt problem uppstår när detta ansvarssystem tillämpas enbart på kärnkraftsområdet, men inte på andra kraftslag, och i förlängningen även all annan industri. Det blir en snedvridning av konkurrenssituationen. Det ansvar för tredje man och samhället i allmänhet som åläggs kärnkraftsägarna, är andra verksamheter befriade från. För att ägare till andra industriella anläggningar på något sätt skall kunna hållas ansvariga vid en olycka måste de dömas som vållande till olyckan, vilket i de allra flesta fall inte går att göra. Det är nämligen oftast inte ägaren eller dennes personal, som vållat olyckan, utan någon entreprenör eller leverantör långt ut i en leverantörskedja. I praktiken befriar detta ägaren från såväl ansvar som ersättningsskyldighet.

2. BEVISBÖRDOR

Precis som i själva ansvarsfrågan är det också viktigt att man har samma eller likvärdiga krav när det gäller bevisbördorna, dvs. vad krävs för att man skall anses ha drabbats av en radiologisk olycka. Samma eller likvärdiga krav på bevisning av den skadelidande bör rimligen tillämpas vid alla typer av olyckor.

För olyckor som inte är radiologiska olyckor krävs för det mesta att den som anser sig drabbad måste visa:

- Att den faktiskt lidit skada, t.ex. genom läkarintyg eller annat intyg beroende på skadans art.
- Att skadan faktiskt uppkommit genom olyckan.

Adress: Box 83 432 06 Bua	Tel: 0739 678 908	Postgiro: 13374-4 Org.nr: 849600-6126	E-mail: mfk@mfk.nu Hemsida: https://www.mfk.nu
------------------------------	-------------------	--	--

Den skadelidande har därefter i regel också att visa vem som orsakat olyckan och alltså är den som skall stå för ersättningen.

Även här föreligger väsentliga skillnader mellan radiologiska olyckor och andra olyckor som kan skada utomstående personer, s.k. tredje man. Miljövänner för Kärnkraft menar att systemet med tydligt ansvar och generösa villkor för tredje man är bra. Men det skall tillämpas likvärdigt för alla verksamheter, då det annars blir en politiskt påtvingad pålaga på kärnkraft, som snedvrider konkurrenssituationen på, i detta fall, energimarknaden. Det ligger också i rättstillämpningens anda att särslagstiftning bör undvikas.

Miljövänner för kärnkraft menar att i första hand skall all verksamhet åläggas de krav och det ansvar som åvilar kärnkraften. Men tills detta är genomfört skall inte heller kärnkraften ha dessa krav och detta ansvar.

Därmed anser Miljövänner för kärnkraft att förordningen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor skall lyftas från att gälla enbart radiologisk verksamhet och överföras till lag gällande all industriell verksamhet.

Bua den 14 oktober 2020

Nils-Erik Nilsson
Civilingenjör
Vice ordförande i Miljövänner för kärnkraft